

naših prosvetnih organizacijah. Sin Dori je predsednik FO in hčerka Minka je načelnica DK na Vranskem. Z velikim veseljem pa je rajni pričakoval tistega trenutka, ko bo njegov sin Karel, ki je zdaj bogoslovec tretjega letnika v Mariboru, stopil kot duhovnik pred Gospodov oltar. Toda božja volja je sklenila drugače. In tako bosta oba, oče in mati, pri Bogu prosila za sina-novomašnika. Rajnemu španovemu ataju, ki je potrepežljivo prenašal svojo dolgo bolezen in ji končno podlegel v 70. letu starosti, naj bo dobri Bog bogat plačnik za njegova dobra dela! — Žalujemo ostalim izrekamo sožalje!

Splošno in ugleden gospodar umrl v Kapehah. Žalostno in otožno so zapeeli kapelski zvonovi in naznanili žalostno vest, da je dne 3. marca umrl Jože Krulc iz Rakovca po šesttedenski mučni bolezni v starosti 42 let. Pokojni je bil skrben

gospodar, veren katoličan in zaveden Slovenec. Kako je bil priljubljen med občani, je pokazal njegov pogreb. Bil je tudi poveljnik in ustanovni član gasilske čete v Rakovcu. Na zadnji poti mu je igrala žalna koračnica gasilska godba s Kapel. Pogreba so se udeležili tudi gasilci iz Brežic z zastavo in župni načelnik Zorko, gasilska četa Veliki Obrež z zastavo, gasilska četa Kapele in Loče. Pri odprtem grobu se je od rajnega poslovil predsednik domače čete g. Franc Radanovič, ki je orisal pokojnikovo zaslužno delo pri domači gasilski četi tako ganljivo in v srce segajoče, da ni ostalo nobeno oko suho. Pokojni zapuščal žalujočo ženo in štiri nepreskrbjene otroke. Spoštovanemu in vernemu možu želimo rajsko veselje! — Preostaliim domačim in sorodnikom pa naše sožalje!

amešili bogočastne stvari, njih početje obsojamo in upamo, da bodo od pristojne strani dobili primerno »nagrado«.

Lipovec. Z odlokom prosvetnega ministra sta bila po uradni potrebi od nas v širigovo premeščena učitelja g. Franc in gospa Frančiška Gumilar. G. Gumilar je pri nas služboval mnogo let ter je marsikaj koristnega storil za naše ljudi. Bil je tudi večletni predsednik prekmurskega muzejskega društva. Na novem službenem mestu se naj dobro počutita!

Trnje. V zadnjem času se je pri nas pojavila nevarna živalska bolezen — svinjska kuga, ki je pobrila že nekaj svinj. Merodajni činitelji se zelo trudijo, da bi to nevarnost zajezili in s tem obvarovali narodno blago.

Širom Slovenske Krajine. Pred dnevi so na predlog prosvetnega ministra napredovali v višjo skupino naslednji učitelji in učiteljice: Ivan Horvat v Mali Polani, Marija Pupis v Nedelici, Antonija Terpin v Dol. Lendavi, Hermina Babnik v Lipovcih, Vili Beloglavec v Gor. Lendavi, Feliks Gregl v Srednji Bistrici ter Viktor Stanjkov v Gederovcih. V Črensovce sta premeščena iz Dovjega pri Mojstrani učitelja Serajnik Jožef in Angela. — Zadnji pojav severnega sija na vedrem nebu si nekateri zelo čudno razlagajo. Govorijo namreč, da to nič dobrega ne pomeni, ker je to svarilo božje za hude dneve, ki se nam obetajo.

Bogojina. Nedavno je naš FO priredil za vse svoje članstvo obvezne tridnevne duhovne vaje, katerih se je poleg vseh domačih fantov udeleževalo tudi precejšnje število moške mladine iz okoliških vasi. Duhovne vaje so potekle v najlepši zbranosti naše mladine, kajti ganjivi nagovori in besede voditelja g. M. Fršo so našle pot do mladih src ter vplivale na duše prisotne mladine kakor blagodejen dež na suho, žejno zemljo. Posebno ob tej priliki se je lepo pokazalo, koliko naša mladina da na dobro, prepričevalno besedo. Treba ji je dati le dobrega vodnika in vse bi bilo dobro. A na žalost ravno to je tisto, kar ji je doslej tako primanjkovalo.

Slovenjebistriški okrai

Spodnja Poljskava-Pragersko. Kjer imate ob nedeljah, praznikih in delavnikih legijo močnih borcev, ki postrežljivo tekmujejo ter zaporedoma radi pomagajo organizistu z roko ali nogo pri mehu, tam se še ni nikomur o težavah, zadregah in nepriljubljenosti sanjalo, kakršne smo imeli mi. Ne za Bog plačaj in ne za dengrno ali drugačno plačilo nismo večkrat mogli dobiti mehača. Brezposelni se v poletnem času kaj radi in kakor po tajnem dogovoru ognejo naši vasi, kjer je obilno dela in premalo delavcev, ker vse le drvi v mesto v raznovrstne potrebne in nepotrebne službe. Če smo močnega popotnika povabili na pomožno delo k mehu, je hitro izuhtal izgovor: »Bi že, a naduha me kuha.« Nikomur nismo pokazali meha. Ako bi ga povabiljenec zagledal, bi se ga prestrašil kot kmet pogubonosne toče. Kakšen je bil naš meh? Bil je kot ogromna predpotopna žival, obložena z grmado kamenja, ki je pihala in sopihala ter tudi močnega organista večkrat kar prestrašila s svojo neenakomerno sapo. Dobri farani so se kar bali, da bo nam ta zmaj kmalu pokvaril dobro in

Dopisi

Mursko polje

Sv. Križ pri Ljutomeru. Dne 9. marca je bila lepo obiskana letna skupščina Kmetijske nabavne in prodajne zadruge Sv. Križ pri Ljutomeru. Zadruga šteje nad 200 članov, kateri jamčijo z desetkratnimi deleži. Za načelnika je bil izvoljen g. banski svetnik Alojz Štuhec, tajnik je g. Anton Štuhec, blagajnik g. Josip Štrekl, poslovodja g. Franc Magdič. Posebno je poudariti, da je za knjigovodjo določen mlad kmečki sin Alojz Pušenjak, kateri bo skrbno zapisoval in knjižil poslovanje zadruge, tako da ima od danes naprej vsak član vpogled v knjige. Uradne ure bodo dnevno od 8 do 12, da lahko člani dnevno dobijo potrebna pojasnila cen poljskih pridelkov, umetnih gnojil itd. Nadalje ima g. Pušenjak nalogo, da pridobiva članstvo, da vzgaja posebno mladše v zadrugi. Sklenilo se je, da se ponovno odpre prodaja špecerijskega blaga, in to v večjem obsegu. Zadruga razpolaga danes z večjim premoženjem. Iz povedanega se vidi, da je zadruga v minulem poslovnem letu lepo napredovala. Če pa se bodo letos odborniki in članstvo še bolj prično oprijeli zadrugištva, bo pa uspeh še mnogo boljši.

Ptujsko polje

Sv. Vid pri Ptuj. Predpustni čas so malokje tako lepo preživeli kot pri nas. Na pustno nedeljo smo namreč končali sveti misijon. Za nami so tako lepi dnevi, da mora zvedeti tudi svet o njih. Vsa fara se je svetega misijona z veliko vnemo udeleževala. Može niso nič zaostajali za ženskam. Če povemo, da je vsak dan spovedovalo osem do devet spovednikov, in sicer pozno v noč, potem veste, da je bil misijon lep! Naravnost ganljivo je bilo gledati moše in fante, ki so se s toliko resnostjo udeleževali misijonskih pobožnosti in kako vneto so prejeli svete zakramente. Celc pri pozni sv. maši je bilo več sto sv. obhajil, znamenje, koliko so se ljudje žrtvovali. Sveti misijon je bil seveda temeljito pripravljen, saj je g. žup-

nik pred svetim misijonom obiskal vse družine osebno. Vsa fara je goreče molila za dober uspeh svetega misijona. Zato bi pa lahko na prste ene roke preštel tiste, ki se svetega misijona niso udeležili. Največ uspeha so izmislili otroci s svojimi nedolžnimi molitvami. Sklep svetega misijona je bil veličasten. Nad dva tisoč bakel je gorelo pri sklepnih procesiji. Ponovili smo krstno obljubo s takim navdušenjem, da se je cerkev tresla. Med svetim misijonom je bila tudi sprožena misel, da bi začeli pri nas zidati novo farno cerkev, ker ta že dolgo ne odgovarja namenu v tako veliki fari. Bog daj, da bi se farani oklenili te misli! V ponedeljek so misijonarji obiskali podružnico sv. Družine na Selah, kjer so spovedali šolske otroke in starejše ter bolehe ljudi. Ob tej priliki je bil v cerkvi tudi blagoslovljen nov križev pot, ki ga doselej cerkev še ni imela. Ljubko cerkev so ljudje za to slovesnost napolnili do zadnjega kotička. Sveti misijon so vodili frančiškani: p. Odilo, p. Ludovik in p. Silvij. Sveti misijon je zaoral globoke brazde v naše duše. Nasprotovanja pri svetem misijonu ni bilo veliko, razen od par takih ljudi, ki od njih nismo mogli kaj drugega pričakovati. Resnica pač v oči bode. Nekateri peče vest, pa si jo na ta način gladijo, da čez misijon zabavljajo. Saj to je stara pesem...

Slovenska Krajina

Murska Sobota. Pred dnevi je neki posestnik iz Kuzme po tukajšnjih gostilnah popival z nekim »znanim« Sobočanom. Od obilo zaužitega alkohola sta bila oba zelo dobre volje in zaupna. Ko se je naslednjega dne omenjeni posestnik streznil, je ugotovil, da je bilanca-saldo njegovega popivanja z nepoznanim tovarišem primanjkljaj kolesa ter zneska 1500 din.

Dobrovolnik. Kakor je za pust običajno, so se tudi pri nas nekateri »podjetneži« našemili v pustne maske. Saj jim ne bi nič rekli, če bi se oblekli čisto primerno. Ker pa so bili oblečeni in duhovniško in redovniško oblačilo ter s tem skrunili in

Pritlikavca s sinom velikonom. V Madridu živi že dalj časa družina pritlikavcev, ki nastopa v nekem cirkusu. Mož je visok 78, žena 76 cm. Narava pa si je dovolila šalo, da je jima dala sina velikana, ki je, čeprav šele 15 let star, že 2 m visok! Sprva nikakor ni kazalo, da se bo tako razvil, toda v svojem 10. letu je začel silovito rasti in bo rasel po mnenju zdravnikov še dalje, saj še davno ni dosegel let, ko se človeška rast konča.

Nov način borbe proti mišim. Žitne trgovine v vseh agrarnih deželah utrpijo vsako leto ogromno škodo zaradi miši, ki požrejo ogromne količine pšenice in drugih žit, nakopičenih po skladiščih. Mnogokje si v borbi proti mišim

Januš Golec:

Hči mariborskega mestnega sodnika

Ljudska povest iz junaške dobe obrambe Maribora pred Turki leta 1532.

Bistrica je bila izropana, vendar ne požgana. Usoda izropanja je zadela tudi Limbuš, od koder je zavila Kunigunda proti Vrhovemu dolu. Kako veselo presenečenje in vzradoščenje ter zadoščenje za toliko v nekaj dneh prestanega gorja, ko ji je povedal že vhod v bajno vinogradno dolinico, da se je Turčin ni dotaknil! Vrhov dol z veliko Wildenrainerjevo viničarijo ni doživel nezaželjenega obiska in je ostal z bogato trgovino vred nepoškodovan.

Kunigunda bi bila najrajši na vozni poti zdrknila na kolena in zahvalo Bogu in nebeški Materi božji za odvrnitev turške šibe božje. S šepetajočo molitvijo je odklenila stanovanjsko hišo. Vse je ostalo na svojem mestu, kakor je bila zapustila pred pobegom v Ruše. Ravno je hotela pokleniti pred razpelo v kotu, ko je njeno spremstvo presunljivo zakričalo na dvorišču. Odložila je zahvalno molitev in odbrzela pogledat, kaj za božjo voljo je moglo doleteti služinčad tako nepričakovano.

Na pragu se ji je nutil grozen prizor...

11

Uskoki so premetavali po tleh kričeče in braneče se ženske, njej se je pa bližal od gospodarskega poslopja vražje spačen obraz, povešenih brk, režečega se obraza in nekako radostnega pogleda. V neznancu s spakodanim licem in v bogati uniformi graničarskega stotnika je spoznala strašnega — Petra Čatoriča!

Iz Kunigundinih prsi je ušel pretresljiv krik, zavrtelo se ji je v glavi, zgrudila se je nezavestna ob pragu očetove viničarije v Vrhovem dolu pri Limbušu...

Kako dolgo je trajala od presenečenega živčnega presunka povzročena omotica, ni vedela. Komaj je odprla na postelji trudne oči, že ji je zopet prebodel srce pogled v vražji obraz bitja, katero ji je bilo najbolj zoprno in katerega se je najbolj bala pod božjim soncem. Pekenšček v kolikor toliko človeški podobi ji je skušal poljubiti roko in jo nežno pobožati po licu. Z vsemi močmi se je dvignila na postelji in jasno ji je postalo, da je po zmagoviti rešitvi iz turških rok zapadla robstvu — uskoka, kateri se je prikradel do nje kot maščevalec. Par trenutkov molččega preudarka in že je bila na nogah, izdrla je bodalo izza pasa laži-graničarja in sunila ozko ostrino v dekliska prsa. Med glasnim uskoškim krikom se je zgrudila v naročje onemu, katerega snubitev je pred nedavnim zavrnila in odbila s pestjo ter pobegom...

Čatoričevo spremstvo je po onečaščenju pobilo Wildenrainerjeve dekle ter pripravilo udobno nosilnico, katero so skrbno pritrdili med dva močna konja.

temeljito popravljene orgle. Prijetno smo si od-
dahnili vsi, ko je motor mirno začel pihati v male
in velike piščalke in šumeti kot studenček izpod
skale. Naš motorček ima svojo celico in je pod
varnim ključem, čeprav je prijatelj pevakega zbor-
a. To vse nam je jako praktično, odli-
čno in po prav nizki ceni napravil izdelovatelj raz-
novrstnih orgel in harmonijev v žalcu pri Celju. Obilno hva-
lo so g. mojstru izrekli priznani izvedenci, kar
hvaležno sporočamo gospodom duhovnikom in lju-
biteljem cerkvene orgelske glasbe, ki spremlja in
priporoča v ubrani pesmi naše vzdih, želje in
molitve Vsemogočnemu. Za jako velike nove orgle
je treba precej denarja, ker vsaka dobra in lepa
umetnina je draga. Ali bi se odločila vsaka fara
za take stroške takoj, ako bi se mogla rešiti kr-
vave vojne v domači župniji edino s tako odkup-
nino? Kako bi kaj glasovali? In kako ljubo je
vam vsem, ko zaiskrijo številne lučke na lestenci,
ko zazari venec električnih lučk okoli Marijine
podobe in okoli farnega patrona! Slično zadovolj-
nost boste čutili v srcih, ako pride tudi k vam na
veliko ali manjše delo g. mojster Koncilija.

Dravinjska dolina

Sv. Jernej pri Ločah. Dne 5. marca je kolovra-
til po fari neki brusar, baje A. F. iz Zg. Sečova
pri Rogaski Slatini. Mož se je pokazal v taki luči,
da mu svetujemo, naj ne pride več k nam, ker ne
bo doblil nič dela. Če pa še pride, se mu zna kaj
»človeškega« pripetiti. Nekje se ga je navlekel,
potem pa koder je šel, ljudi izžival ter preklinjal
in robantil v najbolj grdih in prostaških izrazih,
in to celo vprilo otroci! Vsi so se zgražali nad
takim vedenjem, otroci v šoli niso mogli dovolj
povedati, kaj je vse bruhal iz sebe. Če je oženjen,
potem uboga žena, ki mora živeti s takim divja-
kom! — je rekel marsikdo.

Spodnji kraji

Koprivnica pri Rajhenburgu. Živinski sejem se
je zboljšal 3. marca in je bil dobro obiskan. Do-
gon živine je bil nepričakovano velik, kupčija je
bila prav živahna, prodane je bilo precej živine.
Živinorejci, ako želijo živino dobro prodati, pri-
ženite jo v Koprivnico na prihodnji sejem, ki bo
13. julija. Kupci, obiščite ta dan sejem v Kopriv-
nici, kjer boste dobro in ugodno kupili.

Posavje

Rajhenburg. V naši župniji skoro ne mine te-
den, da bi ta ali oni ne bil okraden, da bi tu ali
tam ne bilo vlomljeno. Župnija je velika, pa se
tatovi pojavljajo zdaj na tem, zdaj na drugem
kraju. Zelo dobro vedo, kdo je bil kilcan na oro-
žne vaje in poskušajo posebno pri takih hišah svojo
srečo. Nedavno tega je neznanec pri neki posest-
nici, katere mož je bil odsoten, odnesel lepo šte-
vilo v miznici »skritih« jurjev. Ni še tudi dolgo
od tega, ko je nekdo v trgu samem neki vdovi iz-
maknil iz nočne omarice lep zavitek za nakup
vina pripravljenih bankovcev. Tudi drugih stvari
se tatovi ne branijo, toda največjo piklo imajo v
naši župniji na denar. Ljudje so pa kljub temu
še vedno tako neprevidni in drže denar doma po
raznih kotih in luknjah, kjer ni le v nevarnosti
pred raznimi lopovi in tatovi, marveč tudi pred

Jesenski črički so si odgovarjali z ljubko večerno
pesmijo iz bogato obloženih pekrskih vinogradov, luna
je pokukala v nedotaknjeni Vrhov dol, povsod naokoli
grobna tišina...

Uskoška pošast v bogati graničarski preobleki je
prinesla v naročju iz Wildenrainerjeve viničarije kakor
mrtvo žensko truplo in ga položila leže z največjo skrbjo
ter nežnostjo v med dva konja navezano smrtnobeli. Hladna
luna je še enkrat pogledala za slovo nosilnic. Hladna
Kunigunde, preden jo je pokrilo pregrinjalo in je dal
izdajica in poturica Pero povelje za odhod v Limbuš,
proti mariborskemu Magdalenskemu predmestju ter v
noč proti jugu, kamor so zatonili in se skrili roki pravice
uskoki, če so zagrešili izdajstvo in druge v tistih krutih
časih prepovedane zločine...

Janez Pihler preganja in pokončuje turško vojsko na
umiku

Omenjeno je že bilo, da se je pred Mariborom odcepil
od sultanove armade precejšen oddelek lahke konjenice,
požigalec in plenilec. Ta svojat si je poiskala najbolj
plitvo strugo Drave pri Vurbergu, kjer jo je prebredla
in preplavala. Na desnem bregu Drave so roparji za-
gledali pred seboj obdelana polja ter z živino bogato
založene velike vasi po Dravskem ter Ptujem polju.
Razkralili so se po ravnici, katera je kakor nalašč za

DOPISNIKOM IN OGLAŠEVALCEM!

Ker je v sredo praznik sv. Jožefa, je bila ta
številka »Slov. gospodarja« zaključena že v
ponedeljek dopoldne radi pravočasne odpreme
lista na pošto. — Tudi prihodnja številka bo
zaključena v ponedeljek radi praznika Mariji-
nega Oznanjenja.

mišmi in podganami. Saj se po fari šušlja že o
dveh nesrečnih, katerima so miši in podgane
uničile vse prihranke. Vseh teh nesreč bi ne bilo,
če bi bili naši ljudje toliko uvidevni, da bi denarja
ne držali doma, temveč bi ga vložili v domačo
Kmečko hranilnico in posojilnico, ki ima svoje
prostore v Slomšekovem domu. Ne le, da bi bili
njihov denar tu popolnoma varen, ker jamči za
vloge v tej hranilnici 506 njenih članov-posestni-
kov z vsem svojim premoženjem, in večje varno-
sti ne more nuditi noben drug denarni zavod, tu-
di obrestoval bi se jim denar po 4%. Če pa hočejo,
ga lahko dvignejo vsak četrtek ob uradnih urah.
Saj tudi stare vloge izplačuje ta hranilnica do
5000 din že v celoti. Novih vlog ima sedaj že
okrog pol milijona, kar je vsekakor znak, da ji
ljudje zaupajo. Letos v marcu pa je razpisala še
posebno nagradno tekmo v varčevanju za otroke,
v kateri bo pridnim mladim varčevalcem razde-
lila nagrad v skupnem znesku 1000 din. Pravilnik
za to tekmovalje lahko dobi vsakdo v posojil-
nici. V prvi in drugi skupini tekmujejo otroci, ali
pa starši za nje, v tretji skupini pa lahko tek-
muje šol otroška mladina. Delo in stremenje
Kmečke hranilnice in posojilnice, ki hoče na eni
strani zbirati odvisni domači denar in ljudi varo-
vati pred tatovi ter jim obenem nuditi zanj lepe
obresti, na drugi strani pa potrebnim domačim
ljudem nuditi cenena 6% posojila, je vse hvale
vredno! Zato se vsi v denarnih zadevah poslužite
poštenega domačega zavoda! Tistim, ki mislijo,
da je denar v mestne zavode nalagati bolj varno
in morda celo bolj »nobele«, pa povemo na uho, da
se jim lahko kdaj primeri, da bodo potrebovali
kakšno posojilo. Ali se bo tedaj tudi njih prošnja
zanje »nobele« obnesla, pa naj premislijo sami!
Mi rečemo le eno: ljudski denar ljudstvu! Kmet,
delavec in naš mali človek znajo in hočejo s svo-
jimi prihranki sami v svojih zadrugah upravljati!

Viničarski vestnik

VINIČARSKI IZPITI

Kr. banska uprava sporoča glede izpitov za vi-
ničarje naslednje:

1. Za priznanje viničarske knjižice ali za oprav-
ljanje viničarskega izpita je treba vložiti prošnjo
na kr. bansko upravo in prošnjo kolkovati z ba-
novinskim kolekom za 10 din.
2. Za priznanje viničarske knjižice mora pro-
silec doprinese dokaz, da je bil več kot tri leta
viničar ter mora biti dokaz potrjen od občine.

lahke jezdece. Že je zakolobaril gost dim iz naselij. Zver-
i v človeški podobi so pobijale, kar ni bilo za na pot v
sužnost zmožnega, vse drugo pa so z živino vred tirali
proti Ptuj, da bi bila glavna sultanova moč takoj pri
srečanju s požigalci in plenilci preskrbljena z obilno pre-
hrano in človeškim plenom.

Ognjeni zublji po Dravskem polju so bili za Janeza
Pihlerja v taboru na Ptujski gori znak in povelje, da
se jim bliža prilika, ko bo lahko vsaj delno maščeval
strašna opustošenja po slovenskem delu štajerske dežele.
Z bliskavico je zbral okrog sebe svoj slovenski prapor in
zadel na turške roparje pri Hajdini, kjer so čakali z
naropanim na sultana. Janezovi dragonci so s silovitim
zaletom pomendrali vse, kar se je količkaj zoperstavljalo
in mu ni uspel pobeg. Napad je plenilce čisto iznenadil,
saj jih ni nikdo svaril pred krščansko konjenico po ravn-
inah ob Dravi proti Ptuj.

Od Hajdine je odrzel Janez Sulejmanu naproti po
gozdovih do Hoč, katere so Turki požgali s cerkvijo vred
in so celo zvonove naložili ter jih peljali s seboj. Kakor
hitro je ta oddelek kakih deset minut niže cerkve obtičal
v močvirju, je bil pobit do zadnjega moža od Turčinom
liki iz oblakov na hrbet padlih jezdecev. Hočki zvonovi
so ostali na mestu, kjer so jih morali pustiti roparji. S
posebno slovesnostjo so pozneje otete zvonove prepeljali
ter jih obesili v zvonik nove cerkve; ond pa, kjer so se
Turki za božji rop pokorili s smrtjo, so pozidali v hva-

3. Za opravljanje izpita je treba dopriniti do-
kaz, da je prosilec izpolnil 21. leto in da je bil
tri leta zaposlen pri vinogradniških delih.

O tem se obveščajo val prizadeji s pozivom, da
se čimprej prijavijo, da bodo delali izpit vsi na-
enkrat. Prošnjo je treba odposlati na naslov:
Kr. banska uprava, oddelk III, Ljubljana.

Književnost

Dve novi knjigi za postni čas je izdala Družba
sv. Mohorja: Svetega Hieronima izbrana pisma,
I. del, poslovenil Dr. Fr. Ks. Lukman, 312 strani.
Broš. 56 din, vez. 72 din. Pisma o trpljenju
spisal Vilko Fajdiga, strani 92. Broš. 20 din,
vez. 30 din. Udje Družbe sv. Mohorja dobijo
knjigi za 25 % ceneje. 451

Šmarince za leto 1941. »Smisel in skrivnost
trpljenja« je naslov novih šmarnic, ki jih je spi-
sal g. Andrej Pirč. Pisane so posebno za sedanji
težki čas ter so posemerna premišljevanja pona-
zorjena z zanimivimi zgledi. Dobijo se v proda-
jalnah Tiskarne sv. Cirila Maribor, Ptuj, Trbovlje.

Nova knjiga znanega mariborskega potopisca
g. prof. dr. Fr. Mišiča, V Mariboru je izšla v sa-
mozaložbi avtorja in v tisku Tiskarne sv. Cirila
knjiga o zapadnem Pohorju in njegovem območju.
Krajevne črtice te knjige v glavnem prikazujejo
okraja Slovenske Konjice in Slovenj Gradec. V
zvezi s temi črticami je v 12 poglavjih objavi-
nih 16 pesmi pohorskega pevca Jurija Vodovnika
(1791—1858) in Slomškova pesem o žičkem sa-
mostanu. Naslovna slika knjige se nanaša na Ju-
rija Vodovnika — ob 150 letnici njegovega roj-
stva —: statve s starim tkalcem, koš pesmi, co-
kle in gosje pero. Knjiga obsega 80 strani in
stane 20 din. Naroča se naravnost pri piscu: Ma-
ribor, Smetanova 34, ali pa v prodajalnah Tiskar-
ne sv. Cirila. — G. dr. Mišič se bavi že več let z
življenjem in pesmimi Jurija Vodovnika. Novo
knjigo toplo priporočamo.

Listnica uredništva

F. L. Sv. Benedikt v Slov. goricah. Počakajte,
da boste obhajali kak pomembnejši družinski ju-
bilej in bodo cene padle, ko bo enkrat vojne
konec.

Naznanila

Sv. Marija v Pušavi. Pred Veliko nočjo praznu-
jemo tri romarske shode. Prvi bo na praznik
sv. Jožefa, 19. marca, drugi na praznik Oznanje-
nja Device Marije, 25. marca, tretji pa na sopraz-
nik Marije sedem žalosti, 4. aprila. Vse tri dni so
prične spovedovanje ob 6 in bo trajalo do opoldne.
Prva sv. maša s pridigo bo ob 7 po prihodu vla-
kov, druga bo ob 10. Romarji, lepo prilžnost ima-
ta, da opravite velikonočno spoved!

Cirkovce. Na Jožefovo po večernicah vprizori
Fantovski odsek igre »Podrti križ«.

Makole. Naši člani in mladiči FO priredijo na
praznik sv. Jožefa telovadno akademijo z dekla-
macijami, veselimi in resnimi prizori. Makolčani
in sosede, pridite!

pomagajo z mačkami,
na Nizozemskem pa so
prišli ondodni žitni tr-
govci na kaj originalne
ideje. Po vseh svojih
skladiščih so namestili
močne radijske zvoč-
ke. V pisarni imajo na-
meščen gramofon, na
katerem se nenehoma
vrtijo plošče z mačjim
mijavkanjem, ki ga pre-
našajo na zvočnike v
skladiščih. Dosedanji
poskusi so se, kot po-
roča nizozemski radio,
zelo dobro obnesli.

Radio v vsaki jetniški
celici. Za stanovalce dr-
žavne kaznilnice v Sa-
cramentu (Kalifornija)
življenje odslej ne bo
več tako enolično in
mračno kakor doslej.
Nova kaznilniška upra-
va je sklenila, da kupi
radijsko sprejemno na-
pravo. Ker bi bilo težko
zediniti vse jetnike za
isti program, ki bi se

Maribor. V proslavo polnoletnosti Nj. Vel. kralja Petra II. priredijo mariborski pomladki Zveze fantovskih odsekov in Zveze dekliških krožkov slavnostno telovadno akademijo, ki bo na praznik Marijinega Oznanjenja, 25. marca, ob osmih zvečer v Narodnem gledališču v Mariboru. Cene dramske. Okoliški odseki FO in DK ter Mariborčani so vjudno vabljeni k prireditvi!

Sv. Urban pri Ptuj. Dekliški krožek priredi na Marijin praznik, 25. marca, materinsko proslavo. Spored bo zelo pester, tako bo vprizorjena tudi igra »Po trnju do ovetja«. Vsi vabljeni!

Sv. Trojica v Slov. goricah. FO priredi v okviru proslave sv. Jožefa 19. marca v farnem domu lepo igro iz rimske dobe: »Mlinci pod zemljo«.

St. Ilj pri Velenju. Dekliški krožek priredi na praznik Marijinega Oznanjenja materinski dan. Na sporedu je govor našim materam in lepa igra »Lurška pastirica«. Vabljeni v obilnem številu!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Dekliški krožek bo priredil na praznik, 25. marca, po večernicah v Društvenem domu materinsko proslavo s tridejansko dramo »Po trnju do ovetja« in drugimi pestrimi točkami. Vjudno vabljenje zlasti matere in tudi vsi drugi.

Ptujska gora. Z zgodnjo pomladjo se Ptujska gora pripravlja na novo življenje. Na Jožefovo že imamo prvi romarski shod za najbližje sosedo, kateri so vsako leto prvi in tudi zadnji njeni pobožni obiskovalci. Vsak dan, posebno pa še v teh težkih časih se ozira verno ljudstvo vsega Ptujskega polja in Halož proti gorski Materi božji, ki kraljuje kot mogočna zaščitnica in pomočnica v vseh potrebah v svojem starodavnem svetišču na Gori. Mnogi, ki jo od daleč opazujejo vsak dan, je še niso videli od blizu, odkar je vsa njena zunanost prenovljena in popravljena. Zato pridite, da se priporočite gorski Mariji in da vidite prenovljeno njeno svetišče!

Skale. To ti je življenje v našem farnem domu in okrog njega, ko mladina FO in DK pripravlja za »četovski dan« na Jožefovo popoldne akademijo! Pa tudi naši najmlajši iz Marijinega vrtca se ne dajo kar tako odraditi. Otrci pa namreč pripravljajo za 25. marec »materinsko proslavo« s petjem, deklamacijami in najnovejšo krasno igro Mirka Kunčiča »Triglavska roža«. To se pa splača pogledati! Zato le pridite vsi na Marijin praznik 25. marca ob treh popoldne v našo dvorano!

Gornji grad. Za praznik Marijinega Oznanjenja pripravljajo naš Dekliški krožek telovadno akademijo, združeno z materinsko proslavo. Spored bo zelo pester. Oddolžite se dekletom za njihov trud in posetite akademijo v obilnem številu!

Moja ura

Moja lepa nova ura je leto dni tekla, ne da bi hitela ali zaostajala.

To me je tako navdušilo, da sem jo začel smatrati za najboljšo uro na svetu.

Nekega večera pa sem jo pozabil naviti. To me je silno razžalostilo, kakor da bi to bil znak kake nevarnosti.

Polagoma pa sem se pomiril in si mislil, da prepustim uro neizbežni usodi.

Naslednjega jutra sem zavlil k prvemu urarju, da bi točno naravnal uro.

Urar vzame uro v roke, da bi jo popravil. Pri tem reče:

»Ura zaostaja za štiri minute. Uravnalec moram potisniti naprej.«

Jaz sem ga hotel zadržati in mu pojasniti, da ura teče čisto pravilno.

Vsa moja zgovornost je bila brezuspešna. Urar je trdovratno vztrajal pri tem, da ura zaostaja za štiri minute in se mora uravnalec potisniti naprej.

Tako je tudi storil, dasi sem skakal okrog njega in ga prosil, naj pusti uro pri miru.

Ura je zdaj začela prehitovati, ko da je dobila silno vročino, je stopetdesetkrat zanihala na minuto.

V dveh mesecih je prehitela vse ure v mestu in je bila za dvajset dni pred njimi.

Nahajala se je že v drugi polovici novembra in je uživala zimsko veselje, druge ure pa so prišle šele do konca oktobra.

Nesem sem jo drugemu urarju, da bi jo popravil.

Urar me je vprašal, ali je že kdaj bila v popravilu.

Odgovoril sem mu, da še ni bila potrebna popravila.

Iz njegovih oči je zasijalo zlobno veselje. Hitro je odprl uro, si nataknil na oko povečevalno steklo in pogledal v ustroj ure.

Čez čas je izjavil, da mora uro očistiti, namazati in naravnati. Gotova bo čez teden dni.

Po tem popravilu je ura začela zaostajati. Jaz sem radi tega prepozno prihajal v službo, na sestanke, razgovore in — obed.

Ura je v prvih štirih dneh pretekla samo tri dni. To se je ponovilo tudi v naslednjih štirih dneh in jaz sem naenkrat ugotovil, da sem že za cele tedne zaostal za ostalim svetom.

Uro sem nesel tretjemu urarju. Ta si jo je modro ogledal od vseh strani.

»Cilinder je pokvarjen,« je nazadnje izjavil ter me zagotovil, da bo v treh dneh uro popravil.

Po tej »operaciji« je ura tekla »približno« dobro. A le dva, tri dni. Potem pa se je v njej vse zmešalo. Pol dneva je kar drvela, v drugi polovici pa je tekla tako počasi, da so jo druge ure dohiteli. Tako je dan končala istočasno ko one.

Nekaj dni sem prenašal to muhavost, potem pa sem se podal z njo k četrtemu urarju.

Urar je ugotovil, da je vzmet stisnjena. V nekaj dneh jo je »popravil«.

Toda kar je ura na eni strani dobila, to je na drugi strani izgubila.

Nekaj časa je tekla, potem pa se je ustavila, nato je spet nekaj časa tekla in se spet ustavila.

Kadar je tekla, je razbijala ko kladivo. Prvi sem obložil z vato, da udarec nisem čutil tako močno.

Odnese sem jo k urarju. Ta jo je popolnoma razdril in mi povedal, da so kazalci vsega krivi.

Uro je nato popravil.

Po popravilu je ura dobro vršila svoje delo, le enkrat na uro sta se kazalca sprijela in se skupno pomikala naprej.

Ta stvar me je nekaj časa zabavala, a ker ure nisem mogel vedno držati v roki, da bi takoj popravil kazalca, ko sta se sprijela, sem uro odnesel k urarju.

V tem urarju sem prepoznal nekega starega znanca — bivšega strojnika na parobrodu.

Mož je uro natančno pregledal in dejal:

»Ura dela s preveliko paro in je potrebna temeljitega popravila.«

Meni so že presedala ta večna popravila, za katera sem izdal že trikrat toliko denarja, kolikor je stala nova ura.

Urarju sem rekel, naj kar obdrži uro in sem odšel.

Naj si on dalje razbija z njo glavo — jaz si je ne bom ...

SMEJTE SE!

V restavraciji

Prvi natakar: »Ta gospod zmerja, da je kos pečenke premajhen.«

Drugi natakar: »Deni ga na manjši krožnik pa bo večji videti ...«

Med ljudožrci

Misionar umirajočemu divjaku: »Ali si se pred spovedjo pomiril s svojimi neprijatelji?«

Divjak: »Nimam nobenega neprijatelja. Vse sem pojedel.«

Spomin

»Ta človek mi je zapustil trajen spomin.«

»Gotovo sta bila velika prijatelja.«

»O, ne. Nekoč sva se v gostilni stepala in takrat mi je izbil štiri zobe.«

UGANITE!

Trese se in prepeta — kupček pod seboj ima? (OHS)

Vsak bi rad postal, a nihče ni rad — kaj? (Star)

Harmonij se prodaja, 8 registrov, koletnik, s premikajočo klaviaturo, 6 oktav. Cena 2500 din. Naslov v upravi. 528

GOSPODINJA,

kadar hočete biti za vašo družino poceni in dobro postreženi, kot z nogavicami, jopicami, za otroke in odrasle srajcami, hlačami, čevljički, kapcami itd. pridite k »LUNA«, Maribor samo Glavni trg 24. 524 Vse pletenine iz lastne pletarne!

oglašal iz zvočnikov, in ker je mnogo jetnikov, ki se rajši bavijo v tišini s svojimi mislimi, so zvočnike opustili, namesto tega pa so vsako celico opremili s slušalkami. Tako lahko vsak kaznjavec posluša oddajo, kadar ga je volja.

Najvišja drevesa so velškanski avstralski evkalipti, ki dosežejo višino do 155 m, mamutovci s 142 m, smrečke s 75 m. Najdebelejša drevesa pa so pravi kostanji s premerom do 20 m, platane s 15,4 m in mamutovci s 11 m.

Streloveže so uporabljali že stari Egipčani okrog l. 1300 pred našim štetjem, čeprav še v preprosti obliki. Ob mestnih vratih so stali visoki jambori s pozlačeni konicami, ki so imeli vlogo strelovodov.

ležen spomin kapelico, ki še danes stoji na poti od hoče cerkve k železniški postaji.

Na prodnem Dravskem in Ptujskem polju je manjkalo Turkom zdrave in čiste vode, zato so se razkropili pred zbirališčem pred Ptujem na manjša krdela, ki so divjala na rop celo pod Pohorje ter so razdejala gradova Fram in Slivnico. Slivniške in framske požigalec je deloma pobil ter raztepel na vse strani Pihljev prapor.

Spomin na poraz Turčinov pri Slivnici in Framu je ohranil narod v pravljici, katera slika pred krščanskimi jezdec v Slivniško Pohorje pobeglo Turkinjo. Radi polne izčrpanosti in onemoglosti se je zatekla v preprosto pohorsko koč, v kateri je prebivala stara kmetica. Kočarica je sprejela pomoči potrebno in ji je stregla vso noč. Zjutraj se je počutila Turkinja pokrepčano in toliko zdravo, da je sklenila nadaljevati pot. Poklicala je do brotnico z besedami:

»Pridi k meni, bogato te bom nagradila!«

Turkinja se je povzpela na konja in je segla v žep, kakor da bi hotela potegniti iz njega cekin. Privlekla pa je dolg nož in udarila z njim rešiteljico po glavi ...

Ko je umikajoči se sultan zaznal, da ga obletava skrivnostno krščansko krdelo, katero mu neusmiljeno pokončava vse razposlane plenilce, je poslal nad Janeza velikega vezirja Ibrahima s konjenico, pehoto in lažjimi topovi. Slovenski jezdec so se pravočasno potegnili iz objemajočih jih klešč ter so se zatekli pod okrilje ptujsko-

gorskega tabora, kamor jim je sledil veliki vezir. Da bi oplasil drzneže, je pustil obstreljevati Ptujsko goro, ker se je naskočiti ni upal.

Na obstreljevanje Marijinega svetišča na Ptujski gori nas spominja tale pripovedka: Turški topovi so grmeli, krogle so se zaletavale v obzidje tabora in grozile cerkvi s porušenjem. Pri popolnoma vedrem jesenskem vremenu se je spustil nad Marijino hišo božjo tako gost in neprodiren oblak, da turški topničarji niso več videli cilja in so se morali umakniti proti Ptuj.

Turška glavna vojska se je zbrala 22. septembra pred Ptujem. Sultan se tukaj ni nič mudil, ampak je z enim oddelkom odrinil še isti dan po blatnih haloških klancih, v katerih je mnogo živali obtičalo in pocepalo, v Vinico na Hrvaško. Ostali pa, kar jih ni mahnilo pri Ptuj na drugo stran Drave, kjer so se zbirali oni turški oddelki, kateri so ropali po Slovenskih goricah, so prispeli upehani v Vinico šele drugi dan.

Kaj radi bi se bili Turki polastili Ptuja. Mesto je bilo preveč močno utrjeno, radi tega se ga niso upali lotiti, pač pa so oropali in požgali predmestje s cerkvijo sv. Ožbalta vred. Zato je vlada pozneje ukazala, naj dotičnim prebivalcem, katerim so bile hiše pogorele, odkažejo v mestu stanovanja, božja služba pa se naj s slovensko pridigo zanje opravlja v mestni župnijski cerkvi ali pa v cerkvi Vseh svetnikov.

(Dalje sledi)